

A j e l ö l t k ó d s z á m a :

--

Državni izpitni center

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai irodalmi esszé (terjedelme legalább 700 szó)

2021. május 4., kedd / 120 perc

Engedélyezett segédanyagok:

A jelölt golyóstollat vagy töltötollat és helyesírási kéziszótárt hoz magával.

Az elemző-értékelő esszé kiindulószövegét tartalmazó melléklet és a két pótlap perforált lapokon található, és a jelölt övatosan kitípí öket.

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be a kódszámát (a jobb felső sarokban levő keretbe ezen az oldalon)!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontosítását tartalmazza. Az esszé terjedelme legalább 700 szó. Összesen 50 pont érhető el.

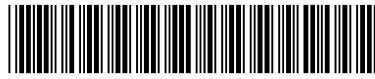
A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

1.	2.

Töltötollal vagy golyóstollal írjon a feladatlap erre kijelölt helyére, a kereten belülre! Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesíráusra! Ha tévedett, a leíratat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét 0 ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a piszkosztási lapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 16 oldal.

M 2 1 1 1 3 1 1 1 0 2

3/16

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon!

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

5/16

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon!

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

MELLÉKLET A 2. CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

Frank leszedte az asztalt, és leült, hogy számot vessen, mibe jönne Helen eltartása meg a főiskolai költségek, ha a lány otthagyná az állását, és egész napját a tanulmányainak szentelné. [...]

A legnehezebb – izgalmas és félelmetes egyszersmind az volt, hogy beszélnie kellett a lányal, el kellett neki mondani a terveit. Állandóan erre gondolt: megmondja neki, de nem volt ereje hozzá. Lehetetlennek látszott, hogy szóra bírja mindenkit után, ami történt közöttük – veszély, megalázatás, kín rejtett benne. Mi az a varázsszó, amivel kezdheti? Már nem remélte, hogy valaha is sikerül meggyőznie. A lány eltávolodott tőle, mert vétkezett ellene, érzéketlen, vagy ha mégis érez valamit iránta, az csak undor lehet. Átkozta magát, hogy kigondolta ezt a zagyvaságot, és mégse meri szóba hozni. [...]

Így aztán – régi szokás szerint – utána futott, és mielőtt visszautasíthatta volna, megérintette a lány karját. Mindketten összerezzenek. Nem hagyva időt neki, hogy megvetőn otthagya, egy szuszra eldarálta, amit oly sokáig tartogatott magában; viszolygott a saját hangjától.

Mikor Helen felfogta, hogy mit kínál neki a fiú, szíve nagyon dobbant. Tudta, hogy Frank követni fogja, és megszólítja, de ha ezer évig él, sem találja ki, hogy éppen ezt fogja mondani. Megdöbbent – tekintetbe véve a fiú körülményeit –, hogy az még mindig új meg meglepetéseket tartogat számára, a jó isten tudja, miféle kiszámíthatatlan lépéseket. Eláult, és egyben megrettent a kitartásától, mert Ward Minogue halála óta érezhetően halványodott a lelkében a felháborodás. Gyűlölte a parkbeli élményének még az emlékét is, újabban azonban eszébe jutott, hogy azon az éjszakán mennyire vágyott Frank után, hogy oda akarta adni magát neki, és valószínűleg meg is tette volna, ha Ward meg nem erőszakolja. Hiszen kívánta Franket. Ha nincs Ward Minogue, erőszak sem lett volna. Ha Frank az ágyban dönti le mohó vággyal, ő szemedélytel viszonozta volna. Azért gyűlölte a fiút, gondolta, hogy elhárítsa gyűlöletét önmagáról.

De Frank ajánlatára azonnali nem volt a válasz, amit szinte vadul kiáltott oda neki. Még a lehetőséget is el akarta kerülni, hogy lekötelezettséje legyen a fiúnak, hogy még egyszer beleszerethessen, és megundorodjon tőle.

– Gondolni sem tudnék rá.

A fiú csodálkozott, hogy eddig is eljutottak, hogy mellette sétálhat – csakhogy ez most egy másik évszak éjszakáján történt, és a lány nyári arca sokkal lágyabb volt a télinél, teste nőiesebb. Mindez azonban csak növelte a veszteség érzését: mennél inkább kívánta a lányt, annál többet veszített.

– Az apád nevében – mondta a fiú. – Ha nem a magad, akkor legalább az ő nevében fogadd el.

– Mi köze ehhez az apámnak?

– Az ő üzlete. Engedd, hogy hozzásegítsen a diplomához, amit ő annyira akart.

– Nélküled az üzlet nem hozna eleget. És én nem akarom a te segítségedet.

– Morris nagyon jó volt hozzáim. Neki már nem tudom meghálálni, neked viszont igen. Meg azért is, mert elvesztettem a fejemet azon az éjszakán.

– Ne beszélj róla, az isten szerelméért!

Nem beszélt, elnémult. Némán mentek egymás mellett. Helen megrettent, amikor a parkhoz értek. Gyorsan átment a másik oldalra.

Frank utolérte. – Hárrom év alatt diplomát szerezhetnél. A kiadásokra nem lenne gondod. Azt tanulhatnál, amit akarsz.

– És te mit vársz ettől az erényes cselekedettől?

– Már megmondtam, miért teszem: tartozom Morrisnak.

– Mivel tartozol? Mert bevetetted magad ebbe az áporodott üzletbe, és rabságra adtad a fejed?

Mit mondhat még? Szerencsétlenségére eszébe jutott, hogy mit követett el az apja ellen. Sokszor elképzeli már, hogy egyszer majd elmondja a lánynak, de nem most. A közlés vágya azonban a hatalmába kerítette. Vadul küszködött ellene. A torka belesajdult, a gyomra háborogni kezdett. Összeszorította a fogát, de a szócafatok undorító sugárban törtek ki a szájából.

LAPOZZON!

Kínlódva beszélt: – Én voltam az egyik betörő azon az éjszakán. Minogue és én. Ward szemelte ki, azután, hogy Karp elszelelt, de az én hibám is volt, hogy vele mentem.

A lány felkiáltott, és sikoltozott volna, ha a járókelők nem bámulnak rá.

– Helen, esküszöm...

– Gazember. Hogy üthettél meg egy ilyen szelíd embert? Bántott téged?

– Nem én ütöttem meg, hanem Ward. Én egy korty vizet adtam neki. Ő látta, hogy én nem akartam bántani. Aztán eljöttem hozzá dolgozni, hogy levezekeljem a bűnt, amit elkövettem ellene. Krisztus szerelmére kérlek, Helen, próbálj megérteni.

Eltorzult arccal rohant el tőle a lány.

Bernard Malamud: *A segéd*. Európa Könyvkiadó, 1981. 244–247.

1. Értekező iskolai irodalmi esszé Kosztolányi Dezső Édes Anna című regénye alapján kitekintéssel Bernard Malamud A segéd című regényére

Szempontok:

Mutassa be Vizynét és a cselédekhez való viszonyulását, illetve a róluk való felfogását!

Ismertesse, hogyan került a családhoz Anna, és azt, kezdetben hogyan érezte ott magát! Vizsgálja meg Vizyné és Anna kapcsolatának alakulását, valamint a kapcsolat fordulópontjait! Elemezze, milyen hatással volt Vizyné Anna személyiségének az alakulására! Vizsgálja meg Anna végső tettének a lehetséges indítékait! Fogalmazza meg, milyen hatással volt A segéd című regényben Morris Frank személyiségfejlődésére! Fejtse ki véleményét arról, Vizyné vagy Morris volt-e nagyobb hatással Anna, illetve Frank személyiségének az alakulására!

2. Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Bernard Malamud A segéd című regényének a részlete alapján

Szempontok:

Helyezze el a részletet a regény cselekménymenetében! Mutassa be Frank lelkiállapotát, és ismertesse, hogyan és milyen céllal közeledik a fiú Helenhez! Vizsgálja meg, milyen reakciót vált ki a közeledése a lányban! Vizsgálja meg, hogyan érez iránta Helen, és jelenleg hogyan vélekedik a kapcsolatukat ellehetetlenítő eseményről! Elemezze, miért nem akarja elfogadni a fiú segítségét, valamint azt, milyen érvekkel igyekszik Frank meggyőzni őt! Vizsgálja meg Frank beismérésének a szándékosságát, valamint önmagára és Helenre gyakorolt hatását! A regény ismeretében ítélezze meg a beismérés értelmét, és fejtse ki a véleményét arról, hogy Helen képes-e megbocsátani a fiúnak!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stílusztikai és a nyelvi megformálásra!

M 2 1 1 1 3 1 1 1 1 0

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 1 1 1 3 1 1 1 1

11/16

M 2 1 1 1 3 1 1 1 1 2

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 1 1 1 3 1 1 1 1 3

13/16

M 2 1 1 1 3 1 1 1 1 4

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 1 1 1 3 1 1 1 1 5

15/16

M 2 1 1 1 3 1 1 1 1 6